

Dosarul nr. 2r-470/21

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: R. Pascari)
Instanța de recurs, Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)
Instanța de revizuire, Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

DECIZIE

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache,

în cauza civilă, la cererea depusă de Cobzac Alexandra împotriva lui Leonid Cobzac, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sectorul de Poliție nr. 10 și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, mun. Chișinău cu privire la aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, împotriva deciziei din 01 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 februarie 2021 Cobzac Alexandra s-a adresat în judecată cu cerere în temeiul art. 278³ – 278⁹ din Codul de procedură civilă, persoană interesată Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sectorul de Poliție nr. 10, solicitând emiterea ordonanței de protecție pe o perioadă de 3 luni în privința ei și copiilor săi minori, cu aplicarea următoarelor măsuri față de agresorul Cobzac Leonid: obligarea lui Leonid Cobzac să părăsească temporar locuința situată pe adresa mun. Chișinău, xxxxx; obligarea lui Leonid Cobzac să stea departe de locul aflării victimei Cobzac Alexandra și departe de locul aflării copiilor minori comuni: xxxxx, născut xxxxx, xxxxx, născută xxxxx, xxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născută xxxxx, la o distanță ce ar asigura securitatea lor, dar nu mai puțin de 300 m, excluzând și orice contact vizual cu ei; interzicerea lui Cobzac Leonid să contacteze cu victima Cobzac Alexandra și copii minori, prin telefon, corespondență poștală sau orice alt mijloc de comunicare.

Prin încheierea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost introdusă în proces în calitate de persoană interesată Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 09 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea Alexandrei Cobzac și s-a dispus eliberarea ordonanței de protecție în privința victimei violenței în familie Cobzac Alexandra și s-au aplicat următoarele măsuri față de agresorul Cobzac Leonid: s-a obligat Leonid Cobzac să părăsească temporar locuința din str. mun. Chișinău, xxxxx ; s-a obligat Cobzac Leonid să stea departe de locul aflării victimei Cobzac Alexandra, excluzând și orice contact vizual, inclusiv de locul unde se află domiciliul în care locuiește victima, la o distanță ce ar asigura securitatea acesteia nu mai puțin de 150 m; s-a interzis lui Cobzac Leonid orice contact cu victima Cobzac Alexandra inclusiv prin persoane terțe, telefonic, prin corespondență sau în orice alt mijloc de comunicare. Măsurile de protecție stabilite au fost aplicate pe un termen de 1 lună, începând cu 09 februarie 2021. A fost respinsă ca neîntemeiată cerere Alexandrei Cobzac privind eliberarea ordonanței de protecție în privința copiilor minori comuni: xxxxx, xxxxx, xxxxx, născută xxxxx, xxxxx, născut xxxxx și xxxxx, născută xxxx. S-a încasat din contul lui Cobzac Leonid în bugetul de stat suma de 100 de lei taxă de stat.

La 14 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, a declarat recurs împotriva încheierii din 02 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a încheierii contestate în partea aplicării măsurilor de protecție pe un termen de 1 lună, obligării agresorului Cobzac Leonid să stea departe de locul aflării victimei Cobzac Alexandra la o distanță de nu mai puțin de 150 m și în partea respingerii cererii privind eliberarea ordonanței de protecție în privința copiilor minori comuni: xxxxx, xxxx, xxxxx, născută xxxxx, xxxx, născut xxxxx și xxxx, născută xxxxx, cu emiterea în această parte a unei încheieri noi de admitere integrală a cererii.

Prin decizia din 01 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache. S-a casat parțial încheierea din 09 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea aplicării măsurilor de protecție în privința victimei violenței în familie pe un termen de 1 lună, și s-a emis în această parte o încheiere nouă, prin care s-au instituit măsuri de protecție în privința victimei Cobzac Alexandra față de agresorul Cobzac Leonid, cu domiciliul în mun. Chișinău, xxxxx, pe un termen de 90 de zile, începând cu 09 februarie 2021.

La 11 martie 2021 Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 01 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cererii privind eliberarea ordonanței de protecție în privința copiilor minori comuni: xxxxx, xxxxx, xxxxx, născută xxxxx, xxxx, născut xxxxx și xxxx, născută xxx, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Ca temei de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, a indicat că i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu i-au fost cunoscute în timpul judecării anterioare a cauzei și anume, că dânsa împreună cu copiii săi minori xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx sunt supuși în mod continuu actelor de violență psihică și fizică din partea agresorului Cobzac Leonid.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, împotriva deciziei din 01 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 30 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu rejudecarea cauzei.

În motivarea recursului Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, a indicat că completul de judecată a Curții de Apel Chișinău, în componența magistraților: Maria Guzun (președinte), Ala Malîi și Ina Dutca (judecător), nu erau în drept să examineze cererea de revizuire, deoarece anterior au participat la emiterea deciziei din 01 martie 2021 a cărei retractare o solicită, iar în conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. d) CPC, judecătorii respectivi urmau să-și declare abținere de la judecarea cauzei în ordine de revizuire din motiv că anterior și-au expus opinia asupra cauzei care se judecă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 27 mai 2021 la adresa electronică a avocatului Iurie Mihalache indicată în cererea de revizuire: mihalacheiurie@yahoo.com (f.d. 83-84).

Astfel, recursul declarat la 30 mai 2021 este în termen.

La 30 iunie 2021 în adresa lui Cobzac Leonid și Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sectorul de Poliție nr. 10 a fost expediată copia recursului declarat de Cobzac Alexandra, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 92), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins

toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțată de o instanță de judecată națională.

Potrivit art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se invocă temeiul de revizuire – au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării

hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele indicate în cererea de recurs și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii de revizuire depusă de Cobzac Alexandra ca fiind inadmisibilă, or, alegațiile invocate de către ultima ca temeuri de revizuire precum că i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu au fost cunoscute în timpul judecării anterioare a cauzei și anume, că dânsa împreună cu copii minori xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx sunt supuși în mod continuu actelor de violență psihică și fizică din partea agresorului Cobzac Leonid, în esență nu constituie drept circumstanțe noi în sensul art. 449 din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului după devenirea irevocabilă a deciziei din 01 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Or, actele de violență comise de agresorul Cobzac Leonid erau cunoscute revizuentei în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au expus în modul corespunzător.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 12 aprilie 2021, că circumstanțele invocate de Cobzac Alexandra ca temeuri de revizuire a deciziei din 01 martie 2021, nu se încadrează în prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă și nu constituie temeuri de redeschidere a procesului.

De fapt, argumentele invocate de Cobzac Alexandra în cererea de revizuire, se referă la dezacordul acesteia cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău în decizia din 01 martie 2021.

Este irelevant și argumentul invocat în cererea de recurs de Alexandra Cobzac, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, precum că completul de judecată a Curții de Apel Chișinău, în componența magistraților: Maria Guzun (președinte), Ala Malîi și Ina Dutca (judecător), nu erau în drept să examineze cererea de revizuire, deoarece anterior au participat la emiterea deciziei din 01 martie 2021 a cărei retractare o solicită, iar în conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. d) CPC, judecătorii respectivi urmau să-și declare abținere de la judecarea cauzei în ordine de revizuire din motiv că anterior și-au expus opinia asupra cauzei care se judecă.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Subsecvent, Curtea Constituțională a Republicii Moldova în decizia din 09 iunie 2020 cert a stabilit că în conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază. Așadar, la etapa admisibilității, instanța de revizuire examinează dacă se atestă sau nu vreun temei din cele prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă.

Prin definiție și prin esență, în cadrul examinării admisibilității revizuirii se analizează circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute la pronunțarea actului judecătoresc a cărui revizuire se cere. Scopul căii de atac (extraordinară) a revizuirii este retractarea actului judecătoresc irevocabil, având în vedere noile realități.

Se reține că articolul 448 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilește în general, examinarea cererii de revizuire în competența instanței care s-a pronunțat asupra fondului (Judecătoria, Curtea de Apel, etc.), nu a judecătorului sau completului de judecată care a emis actul judecătoresc propriu-zis. Totuși, acest fapt nu exclude ca cererea de revizuire să fie repartizată judecătorului sau completului de judecată care a pronunțat actul judecătoresc a cărui revizuire se solicită. Acesta se explică prin faptul că judecătorul nu și-a expus opinia pe marginea unor circumstanțe noi sau necunoscute la pronunțarea actului judecătoresc.

În acest sens se remarcă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unde în cauza Warsicka v. Polonia, 16 ianuarie 2007, §40, unde Curtea a menționat că exigențele unui proces echitabil garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu împiedică în mod automat ca același judecător să exercite succesiv diferite funcții în același caz civil. Nu este incompatibil *prima facie* cu exigențele art. 6§1 din CțEDO dacă același judecător este implicat, mai întâi, într-o decizie privind fondul unei cauze, și, ulterior, în proceduri în care este examinată admisibilitatea unei căi de atac împotriva acestei decizii. Evaluarea conformității participării aceluiași judecător în diferite etape ale unui proces civil cu exigența imparțialității trebuie făcută de la caz la caz, avându-se în vedere toate circumstanțele acestora și caracteristicile normelor relevante ale procedurii civile aplicabile cazului. Trebuie confirmată dacă legătura dintre problemele substanțiale determinate într-o decizie privind fondul cauzei și admisibilitatea unei căi de atac împotriva acestei decizii este atât de strânsă, astfel încât să genereze dubii privind imparțialitatea judecătorului.

Așadar, nu contează dubla participare în sine, ci întinderea și natura deciziilor luate. În ipoteza în care judecătorul va examina, atunci va exista o încălcare a principiului imparțialității (Toziczka v. Polonia, 24 iulie 2012, §36; Pasquini v. San Marino, 2 mai 2019, §148; San Leonard Band Club v. Malta, 29 iulie 2004, §63; Driza v. Albania, 13 noiembrie 2007, §81).

În aceste condiții, simplu fapt că același judecător care a pronunțat actul judecătoresc (irevocabil) pronunțat într-o cauză civilă poate examina ulterior admisibilitatea unei cereri de revizuire împotriva acestuia nu reclamă, *per se*, o problemă din perspectiva dreptului la judecarea cauzei de către o instanță imparțială.

Prin urmare, se constată că magistrații din cadrul Curții de Apel Chișinău, Maria Guzun (președinte), Ala Malfi și Ina Dutca (judecător), care au examinat prezenta cauză în ordine de recurs, prin prisma dispozițiilor art. 448 CPC, precum și a jurisprudenței CEDO, erau în drept, conform distribuirii aleatorii a dosarului, să examineze cauza și în ordine de revizuire.

Se reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Alexandra Cobzac, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cobzac Alexandra, reprezentată de avocatul Iurie Mihalache.

Se menține încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de Cobzac Alexandra împotriva lui Leonid Cobzac, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sectorul de Poliție nr. 10 și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Buiucani, mun. Chișinău cu privire la aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic